

**UCHWAŁA NR LXXI/513/2018
RADY MIEJSKIEJ W WITNICY**

z dnia 28 czerwca 2018 r.

**w sprawie zamiaru utworzenia Parku Kulturowego „Witnickie Drogowskazy i Słupy Milowe
Cywilizacji”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) w związku z art. 16 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 2187 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. W celu ochrony krajobrazu kulturowego, ekspozycji historycznych nieruchomości i przestrzeni publicznych tworzy się park kulturowy, pod nazwą „Witnickie Drogowskazy i Słupy Milowe Cywilizacji”.

2. Granica parku przebiega od instalacji „Exodus” wzdłuż tyłów posesji przy ulicy Moniuszki do symbolicznej bramy z napisem „Park Drogowskazów i Słupów Milowych Cywilizacji”; dalej ścieżką w górę Witny (z określeniem zakresu otuliny rzeki) wzdłuż tyłów posesji przy ulicy Strzeleckiej do mostku przy Przedszkolu i wzdłuż jego ogrodzenia do ul. Wiosny Ludów; potem tyłami posesji przy ul. Bajkowej do ul. Moniuszki i dalej wzdłuż murów dawnej Fabryki Mebli od symbolicznego koła młyńskiego i panoramy.

§ 2. 1. Materialne i krajobrazowe dziedzictwo kulturowe na obszarze Parku chroni się poprzez:

- 1) sporządzanie i uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Parku;
- 2) sporządzenie, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, a następnie uchwalenie Planu ochrony;
- 3) wprowadzanie zakazów i ograniczeń na mocy niniejszej uchwały w zakresie: prowadzenia robót budowlanych oraz działalności handlowej lub usługowej, zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomości, umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych, nośników informacji wizualnej i innych znaków niezwiązanych z ochroną Parku;
- 4) powołanie przez Burmistrza Miasta i Gminy Witnica Zespołu ds. Parku Kulturowego „Witnickie Drogowskazy i Słupy Milowe Cywilizacji”, jako zespołu opiniującego-doradczego w sprawach realizacji zadań związanych z ochroną parku. W skład zespołu wchodzi: dwóch pracowników Urzędu Miasta i Gminy Witnica, dwie osoby Towarzystwa Przyjaciół Witnicy, pracownik Miejskiego Domu Kultury, Radny Rady Miejskiej członek Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia.

2. Celem uchwały jest dążenie do:

- 1) zachowania i ekspozycji dziedzictwa kulturowego, krajobrazu kulturowego oraz historycznego układu urbanistycznego obecnego Parku Drogowskazów i Słupów Milowych Cywilizacji wraz ze znajdującymi się na jego obszarze obiektami zabytkowymi;
- 2) ochrony widoków – ochrony ekspozycji krajobrazowej w rozumieniu osi i ciągów widokowych, punktów widokowych na charakterystyczne elementy zagospodarowania obszaru, zabytki nieruchome, trójwymiarową sylwetę miasta, w tym panoramy;
- 3) harmonijnego uzupełniania o nowe obiekty budowlane, historyczne o wysokiej jakości, wpisujące się w istniejącą już tkankę;
- 4) ochrony krajobrazu kulturowego poprzez zapobieganie działaniom ingerującym w formę architektoniczną;
- 5) ochrony funkcjonalnej i kompozycyjnej Parku oraz pozostałej zieleni zakomponowanej, z dopuszczeniem jej rewaloryzacji;

3. Niniejsza uchwała nie narusza ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze Parku.

§ 3. Na obszarze Parku zabrania się:

1. handlu, z wyjątkiem: handlu stanowiącego część zorganizowanych, uzgodnionych z zarządcą terenu imprez: koncertów, uroczystości religijnych i państwowych, wystaw, jarmarków i kiermaszy okolicznościowych, imprez artystycznych, akcji informacyjnych, happeningów i innych wydarzeń,

2. działalności gastronomicznej, z wyjątkiem:

- a) mobilnych obiektów gastronomicznych (typu rowery gastronomiczne) na warunkach uzgodnionych z zarządcą terenu,
- b) działalności gastronomicznej stanowiącej część zorganizowanych imprez, o których mowa w pkt 1.

3. Na terenie Parku ustala się zakaz składowania i magazynowania odpadów poza pojemnikami służącymi do czasowego gromadzenia bieżących odpadów stałych, z uwzględnieniem ich selektywnego zbierania w miejscu powstawania, zgodnie z przepisami odrębnymi i przepisami prawa miejscowego.

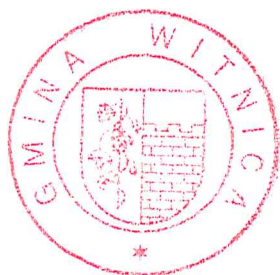
§ 4. 1. Właściciel, zarządca, obowiązani są niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 3 miesięcy, do:

- 1) usunięcia z zewnętrznej nawierzchni obiektów budowlanych zabrudzeń – od dnia ich stwierdzenia,
- 2) wymiany lub naprawy uszkodzonej ekspozycji – od dnia ich stwierdzenia.

2. Obiekty konieczne do przeprowadzenia robót budowlanych należy usunąć niezwłocznie po zakończeniu tych robót, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia zakończenia tych robót.

§ 5. 1. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica.

2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Zastępca Przewodniczącej
Rady Miejskiej

Piotr Zakryszko

Uzasadnienie

Witnicki Park Drogowskazów i Słupów Milowych Cywilizacji spełnia wymogi krajobrazu kulturowego (rozdz. 1 art. 3, pkt 14) rozumianego jako: „postrzegana przez ludzi przestrzeń zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowany w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka”.

Historycznie w miejscu, gdzie dziś znajduje się symboliczne koło młyńskie, czynny był do lat 60. wieku XX młyn (jeden z wielu witnickich młynów), wymieniony w dokumencie z roku 1298!, a przed murami XX-wiecznej Fabryki Mebli, zgromadzona jest kolekcja kamieni młyńskich i innych zabytków techniki – pamiątek po nieistniejących już, licznych zakładach produkcyjnych. Rolę miastotwórczą znakomicie ukazuje panorama „Dobry potok Witna w XIX wieku”, gdyż to dzięki niemu z ubogiej rybackiej wsi rozwinęło się dobrze prosperujące miasteczko przemysłowe.

Teren Parku Drogowskazów zawiera nie tylko elementy przyrodnicze, jak rzeczkę, staw młyński z groblą, obszar dawnego gospodarstwa młynarza, dwie sztucznie usypane góry saneczkowe, z których wyższa nosi miano: „Kopiec Koziołka Matołka”, ale także w Parku znajduje się kilkadziesiąt obiektów, zgrupowanych w czterech kolekcjach: Przestrzeń Słupów Milowych Cywilizacji, Przestrzeń Refleksji, Przestrzeń Kultury Drogi, Przestrzeń Fantazji.

Witnicki Park Drogowskazów powstał jako pierwszy w kraju park o tej tematyce i w całej rozciągłości odpowiada art. 6.pkt 2 b USTAWY O OCHRONIE ZABYTKÓW, gdyż stanowi kolekcję czterech zbiorów „przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje”. TWÓRCĄ KONCEPCJI, opracowanej w roku 1994 na konkurs o zasięgu krajowym „Małe Ojczyzny – przeszłość dla przyszłości” jest Pan Zbigniew Czarnuch. Dzięki idei swego Prezesa Towarzystwo Przyjaciół Witnicy zyskało wówczas 150 milionów starych złotych na realizację, a władze miasta już w 1995 roku zainstalowały większość obiektów.

Ponadto w rozdz.1 art. 6, pkt. 2 d USTAWY mówi się, że ochronie i opiece podlegają zabytki będące „wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego”. W witnickim Parku Drogowskazów zgromadzone są liczne obiekty tego rodzaju, charakterystyczne dla okresu sprzed II wojny światowej jak i powojenne.

Nadanie statusu parku kulturowego zapewni warunki do sprawowania opieki, wymienione w rozdz.1 artykule 5:

Pkt. 1 – naukowe badanie i dokumentowanie zabytku;

Pkt. 2 – prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;

Pkt. 3 – zabezpieczenie i utrzymanie zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;

Pkt. 4 – korzystanie z zabytku zabezpieczające trwałe zachowanie jego wartości;

Pkt. 5 - popularyzowanie i upowszechnianie wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Park Drogowskazów i Słupów Milowych Cywilizacji stał się atrakcją Witnicy i Ziemi Lubuskiej. Dzięki decyzji Marszałka Województwa Lubuskiego umieszczono go na specjalnych tablicach informacyjnych. Promuje Witnicę i gminę, gdyż został umieszczony w wydawnictwach o atrakcjach turystycznych, w przewodnikach i informacjach internetowych. Dzięki „Kopcowi Koziołka Matołka” Witnica znalazła się w opracowaniu naukowym „Kopce w krajobrazie kulturowym Polski”, ponadto poza licznymi reportażami filmowymi, telewizyjnymi, radiowymi oraz prasowymi, Park Drogowskazów doczekał się szerszych omówień w dwóch książkach niemieckich i jednej holenderskiej. Nasz Park posiada walory historyczne, estetyczne i naukowe, a przytoczone wyżej przesłanki upoważniają nas do uznania Witnickiego Parku Drogowskazów i Słupów Milowych Cywilizacji za obiekt zasługujący na prawną ochronę i nadanie mu statusu Parku Kulturowego.

